

Clostridioides Difficile Infektion CDI - vårdhygienisk rutin inom kommunal vård och omsorg

Bakgrund

Clostridioides Difficile (CD) är en sporbildande bakterie som kan orsaka diarré, allt från mild sjukdom till livshotande. Den förekommer i tarmfloran hos cirka 2 % av friska vuxna individer men hos små barn, äldre och sjukhusvårdade i betydligt högre frekvens.

För symtomfria bärare av CD finns inga restriktioner och de behöver inte behandlas. Antibiotika undertrycker den normala tarmfloran och tillåter CD att växa till och producera toxiner som ger diarré. CD kan i sporform överleva i månader till år i miljön och är då mycket motståndskraftig mot desinfektionsmedel.

Under senare år har en mer aggressiv stam orsakat svåra utbrott i USA, Canada och Europa.

Syfte

Att undvika smittspridning inom kommunal hälso- och sjukvård.

Omfattning

Gäller för kommunal hälso- och sjukvård.

Terminologi

Clostridioides Difficile Infektion (CDI) (Tidigare Clostridium difficile)

Lagrum och styrande förutsättningar

Basal hygien i vård och omsorg SOSFS 2015:10

Rutinbeskrivning

Smittspridning

Smittvägen är mag-tarmsmitta via direkt/indirekt kontakt. Genom exempelvis förorenade ytor, händer, kläder, sängkläder, föremål och utrustning kan CD och dess sporer spridas. Sporbildningen gör bakterien svår att avdöda i vårdmiljön.

Riskfaktorer

De främsta faktorerna för att drabbas av CDI är hög ålder >65 år, antibiotikabehandling och nedsatt immunförsvar. Vid alla former av diarré riskerar man spridning av tarmbakterier. Korrekt handläggning vid alla former av diarré hos patient/brukare minskar risken för utbrott och vårdrelaterad smittspridning.

Personal

- Tillämpa basala hygienrutiner i alla vård och undersökningssituationer.
- Handtvätt med tvål och vatten ska föregå handdesinfektionen.

Provtagning

Ta faecesprov för toxintest på patient med diarré.

[Provtagningsanvisningar - labhandboken](#)

Patient

- Vid diarré ska patienten isoleras på enpatientrum med eget hygienutrymme.
- Efter att diaréerna har upphört kan isolering hävas.
- Efter att diaréerna har upphört kan patienten samvårdas, men ej med patient med pågående eller nyligen avslutad antibiotikabehandling.
- Informera patienten om vikten av god handhygien. Patient som inte klarar av att utföra handhygien ska få hjälp.
- Tvätta händerna med tvål och vatten och/eller utför handdesinfektion. Noggrann handhygien före måltid och efter toalettbesök är särskilt viktigt.
- Dagligt byte av kläder och sängkläder
- Använd inte rektaltermometer

Måltider

Porslin, bestick och matbrickor hanteras som vanligt. Diskas i diskmaskin.

- All mat serveras på rummet

Besökare

- Inga besöksrestriktioner
- Informera om smittvägar och vikten av handhygien
- Besökare får inte vistas i kök eller andra gemensamma utrymmen

Material och hjälpmedel

- Använd i möjligaste mån engångsmaterial.
- Begränsa förråds mängden på rummet/hygienutrymme
- Medicinskteknisk utrustning som blodtrycksmanschett, stetoskop, termometer mm ska vara patientbundna.
- Hjälpmedel ska vara patientbundna.
- Medicinteknisk produkt och hjälpmedel som inte är patientbunden desinficeras /rengörs först med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider och sen med Wet Wipe klor engångsduk innan uttag från rummet.. Låt ytorna torka innan rengöring med klorkluden.
- Båken, urinflaskor och tvättfat desinficeras i spoldesinfektor.
- Instrument desinficeras i diskdesinfektor alternativt kemisk desinfektion enligt tillverkarens anvisningar.

Cirkulationstvätt

- Rumsbunden tvättsäck tillsluts på rummet och skickas på sedvanligt sätt.
- Kraftigt nedsmutsad tvätt med avföring hanteras som smittförande tvätt.
- Använd handskar och engångsplastförkläde vid hantering av smutsig tvätt.

Personlig tvätt

- Rumsbunden tvättkorg/säck.
- Förslut tvättsäck på rummet.
- Använd handskar och engångsplastförkläde vid hantering av smutsig tvätt.

- Tvätta hanteras separat och tvättas i minst 60°C
- Det går sedan bra att tvätta andra personers tvätt direkt efteråt. Risk för smitta anses inte föreligga pga. att tvättmaskinen sköljs flera gånger
- Kraftigt nedsmutsad tvätt med avföring tvättas först utan att öppna tvättsäcken, i minst 60 grader. Därefter tvättas kläderna en gång till i 60°C grader utan säck.
- Om kvarstående lukt, kör en tom maskin 90°C
- Rengör tvättmaskinens handtag med alkoholbaserat desinfektionsmedel innehållande tensider

Avfall

- Rumsbunden sopsäck/påse som knyts ihop på rummet.
- Blöjor med avföring läggs i soppåse som försluts väl.
- Hanteras som brännbart avfall.

Städning och desinfektion

Vid all rengöring och desinfektion är mekanisk bearbetning av ytor en förutsättning för bästa resultat

Punktdesinfektion

- Vårdpersonal ansvarar för att omedelbart torka upp spill/stänk av kroppsvätskor.
- Vid spill av avföring använd Wet Wipe engångs klorduk.
- Vid spill av andra kroppsvätskor än avföring används ytdesinfektionsmedel innehållande tensider.

Daglig städning

- Informera lokalvårdare.
- Rum där CD-smittad vårdas städas sist
- Hygienutrymme städas dagligen med Wet Wipe klorduk fram till 48 timmars symtomfrihet är uppnådd.
- Tagytor som t.ex. dörrhandtag, sängbord, toalett och hjälpmedel avtorkas med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider.
- Golv städas dagligen med rengöringsmedel.
- Vid användning av städmopp för flergångsbruk ska den tvättas separat efter varje användning, i minst 60 grader.
- Desinfektera använd städutrustning.

Slutstädning

- Enhetens personal eller lokalvårdare ansvarar för desinfektion och rengöring av rum, hygienutrymme, all utrustning och allt material som använts, med Wet Wipe klorduk..
- Kassera toalettpappersrulle samt desinfektera hållaren.
- Kassera toalettborste
- Tvätta alla textilier och släng textilier som inte kan tvättas i minst 60°C
- Kassera allt engångsmaterial som varit i vårdtagarens närhet.

Referenser

[SOSFS 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg \(socialstyrelsen.se\)](#)

[Översikt - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#)

[Clostridioides difficile - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#)

[att-forebygga-vardrelaterade-infektioner-ett-kunskapsunderlag-2006-123-12.pdf \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

[SOSFS 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg \(socialstyrelsen.se\)](#)

[SOSFS 2005:26 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hantering av smittförande avfall från hälso- och sjukvården - Socialstyrelsen](#)

[vardprogram cdi infektionslakarforeningen slutversion.pdf](#)

[Sjukdomsinformation om Clostridioides difficile-infektion \(tidigare Clostridium difficile\) — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

[Clostridium difficile-infektion, Kunskapsunderlag och rekommendationer för övervakning, prevention och utbrottshantering \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)